

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 2222/2553

การไฟฟ้านครหลวงโจทก์ บริษัทสเต็ดเลอร์ แมนูแฟคเจอร์ริง (ประเทศไทย) จำกัด จำเลย

กฎหมายที่เกี่ยวข้อง ป.พ.พ. มาตรา 193/34, ป.พ.พ. มาตรา 193/30

ย่อ / หลักกฎหมาย

โจทก์ฟ้องขอให้จำเลยรับผิดชอบชำระค่าไฟฟ้า เพราะเหตุเครื่องวัดหน่วยไฟฟ้าเสียหายหรือแสดงหน่วยน้อยกว่าความเป็นจริง จึงเป็นการฟ้องให้ชำระหนี้ให้ถูกต้องหาใช่ฟ้องให้จำเลยรับผิดชอบฐานลามิควรรได้ เมื่อโจทก์มีฐานะเป็นรัฐวิสาหกิจมีวัตถุประสงค์จัดให้ได้มาและจำหน่ายพลังงานไฟฟ้าแก่ประชาชนอันมีลักษณะเป็นกิจการสาธารณูปโภค โจทก์จึงไม่ใช่ผู้ประกอบการค้าที่จะต้องฟ้องคดีภายใน 2 ปี ตาม ป.พ.พ. มาตรา 193/34 (1) แต่เป็นการฟ้องเรียกค่าไฟฟ้าส่วนที่ขาด เพราะเหตุเครื่องวัดหน่วยไฟฟ้าบกพร่องซึ่งมิได้มีกฎหมายบัญญัติอายุความไว้โดยเฉพาะจึงต้องใช้อายุความ 10 ปี ตาม ป.พ.พ. มาตรา 193/30 คดีจึงไม่อยู่ภายใต้กำหนดอายุความฐานลามิควรรได้ การที่เครื่องวัดหน่วยไฟฟ้าเสียหายหรือแสดงหน่วยน้อยกว่าความเป็นจริงเนื่องจากการตัดสายควบคุมกระแสไฟฟ้าเส้นสีเขียวที่คอสายในกล่องหม้อแปลงกระแสไฟฟ้า แต่ไม่ได้ความว่าเป็นการกระทำของผู้ใด ทำให้การชำระค่าไฟฟ้าของจำเลยไม่ถูกต้อง เมื่อจำเลยเป็นผู้ใช้ไฟฟ้าและได้ประโยชน์ในการชำระหนี้ค่าไฟฟ้าตั้งแต่เริ่มแรกใช้ไฟฟ้าตลอดมา แม้โจทก์จะมีได้ตรวจสอบเครื่องวัดหน่วยไฟฟ้าในเวลาอันสมควรก็ตาม แต่จำเลยได้ให้สัญญาในแบบขอใช้ไฟฟ้าว่า จำเลยยินยอมชำระเงินค่าไฟฟ้า ค่าเสียหาย เบี้ยปรับตามที่การไฟฟ้านครหลวงเรียกเก็บในกรณีที่มีการกระทำอย่างหนึ่งอย่างใดอันเป็นเหตุให้เครื่องวัดหน่วยไฟฟ้าเสียหายหรือแสดงหน่วยน้อยกว่าความเป็นจริงตามแบบขอใช้ไฟฟ้า จำเลยจึงต้องรับผิดชอบชำระค่าไฟฟ้าให้ถูกต้องตามข้อสัญญาดังกล่าว

คำพิพากษา

โจทก์ฟ้องและแก้ไขคำฟ้องขอให้บังคับจำเลยชำระเงินจำนวน 1,243,457 บาท พร้อมดอกเบี้ยในอัตราร้อยละ 7.5 ต่อปี ของต้นเงิน 1,144,089 บาท นับถัดจากวันฟ้องเป็นต้นไปจนกว่าจะชำระเสร็จแก่โจทก์ จำเลยให้การว่า โจทก์ไม่มีอำนาจฟ้อง ฟ้องโจทก์เคลือบคลุม จำเลยไม่เคยผิดสัญญาและจำเลยไม่เคยติดค้างชำระค่าใช้ไฟฟ้าโจทก์ ฟ้องโจทก์ขาดอายุความฐานลามิควรรได้ ขอให้ยกฟ้อง ศาลชั้นต้นพิพากษาให้จำเลยชำระเงินจำนวน 181,450.25 บาท พร้อมดอกเบี้ยในอัตราร้อยละ 7.5 ต่อปี นับแต่วันที่ 3 มีนาคม 2543 เป็นต้นไปจนกว่าจะชำระเสร็จแก่โจทก์ กับให้จำเลยใช้ค่าฤชาธรรมเนียมแทนโจทก์ โดยกำหนดค่าทนายความ 15,000 บาท เฉพาะค่าขึ้นศาลให้จำเลยใช้แทนตามจำนวนทุนทรัพย์ที่โจทก์ชนะคดี โจทก์และจำเลยอุทธรณ์ ศาลอุทธรณ์พิพากษาแก้เป็นว่า ให้จำเลยชำระเงินจำนวน 1,144,089 บาท พร้อมดอกเบี้ยในอัตราร้อยละ 7.5 ต่อปี ของต้นเงินดังกล่าว นับแต่วันที่ 3 มีนาคม 2543 เป็นต้นไปจนกว่าจะชำระเสร็จแก่โจทก์ กับให้จำเลยชำระค่าฤชาธรรมเนียมทั้งสองศาลแทนโจทก์ตามทุนทรัพย์ที่โจทก์ชนะคดีในชั้นอุทธรณ์ โดยกำหนดค่าทนายความรวม 30,000 บาท นอกจากนี้แก้ไขให้เป็นไปตามคำพิพากษาศาลชั้นต้น จำเลยฎีกา ศาลฎีกาวินิจฉัยว่า "...ข้อเท็จจริงที่คู่ความไม่ได้โต้แย้งกันฟังได้ว่า โจทก์เป็นนิติบุคคลตามพระราชบัญญัติการไฟฟ้านครหลวง พ.ศ.2501 มีวัตถุประสงค์ในการจัดให้ได้มาและจำหน่าย

พลังงานไฟฟ้าอันเป็นกิจการสาธารณูปโภค เมื่อวันที่ 19 เมษายน 2537 จำเลยยื่นความจำนงขอใช้ไฟฟ้าต่อโจทก์เพื่อใช้ที่โรงงานของจำเลยที่นิคมอุตสาหกรรมลาดกระบัง ถนนฉลองกรุง แขวงลำปลาทิว เขตลาดกระบัง กรุงเทพมหานคร โจทก์อนุมัติและติดตั้งเครื่องวัดหน่วยไฟฟ้าเลขที่พิเศษ/ท-6359 และจ่ายกระแสไฟฟ้าให้จำเลยใช้ตั้งแต่วันที่ 5 กรกฎาคม 2537 ต่อมาวันที่ 19 พฤษภาคม 2542 พนักงานของโจทก์ตรวจสอบพบว่า เครื่องวัดหน่วยไฟฟ้าเลขที่พิเศษ/ท-6359 วัดกระแสไฟฟ้าที่สายควบคุมเส้นสีเขียวไม่ขึ้น ครั้นวันที่ 16 มิถุนายน 2542 โจทก์ตรวจหาสาเหตุพบว่ามีการทุจริตตัดสายควบคุมกระแสไฟฟ้าเส้นสีเขียวที่คอสายในกล่องหม้อแปลงกระแสไฟฟ้าตามอัตราส่วนเฟสบี มีปัญหาตามฎีกาของจำเลยเป็นข้อแรกว่า ฟ้องโจทก์บางส่วนขาดอายุความหรือไม่ คดีนี้โจทก์ฟ้องขอให้จำเลยรับผิดชอบชำระค่าไฟฟ้าเพราะเหตุเครื่องวัดหน่วยไฟฟ้าเสียหายหรือแสดงหน่วยน้อยกว่าความเป็นจริง จำเลยให้การต่อสู้คดีไว้เฉพาะว่า ฟ้องโจทก์ขาดอายุความฐานลามิควรได้ เห็นว่า ตามคำฟ้องของโจทก์เป็นการฟ้องให้ชำระหนี้ให้ถูกต้อง หาใช่ฟ้องให้จำเลยรับผิดชอบฐานลามิควรได้ เมื่อโจทก์มีฐานะเป็นรัฐวิสาหกิจมีวัตถุประสงค์จัดให้ได้มาและจำหน่ายพลังงานไฟฟ้าแก่ประชาชนอันมีลักษณะเป็นกิจการสาธารณูปโภค โจทก์จึงไม่ใช่เป็นผู้ประกอบการค้าที่จะต้องฟ้องคดีภายใน 2 ปี ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 193/34 (1) แต่เป็นการฟ้องเรียกค่าไฟฟ้าส่วนที่ขาดเพราะเหตุเครื่องวัดหน่วยไฟฟ้าบกพร่องซึ่งมิได้มีกฎหมายบัญญัติอายุความไว้โดยเฉพาะจึงต้องใช้อายุความ 10 ปี ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 193/30 ดังนั้นคดีจึงไม่อยู่ภายใต้กำหนดอายุความฐานลามิควรได้ตั้งที่จำเลยให้การต่อสู้ไว้ ฎีกาข้อนี้ของจำเลยฟังไม่ขึ้น มีปัญหาข้อต่อไปว่า จำเลยต้องรับผิดชอบชำระค่าไฟฟ้าเพิ่มให้แก่โจทก์ตามคำพิพากษาศาลอุทธรณ์หรือไม่ ข้อเท็จจริงรับกันว่าเครื่องวัดหน่วยไฟฟ้าเสียหายหรือแสดงหน่วยน้อยกว่าความเป็นจริง เนื่องจากการตัดสายควบคุมกระแสไฟฟ้าเส้นสีเขียวที่คอสายในกล่องหม้อแปลงกระแสไฟฟ้า แต่ไม่ได้ความว่าเป็นการกระทำของผู้ใดทำให้การชำระค่าไฟฟ้าของจำเลยไม่ถูกต้อง เห็นว่า จำเลยเป็นผู้ใช้ไฟฟ้าและได้ประโยชน์ในการชำระหนี้ค่าไฟฟ้าตั้งแต่เริ่มแรกใช้ไฟฟ้าตลอดมา แม้โจทก์จะมีได้ตรวจสอบเครื่องวัดหน่วยไฟฟ้าในเวลาอันสมควรก็ตาม แต่จำเลยได้ให้สัญญาในแบบขอใช้ไฟฟ้าว่าจำเลยยินยอมชำระเงินค่าไฟฟ้า ค่าเสียหาย เบี้ยปรับตามที่การไฟฟ้านครหลวงเรียกเก็บในกรณีที่มีการกระทำอย่างหนึ่งอย่างใดอันเป็นเหตุให้เครื่องวัดหน่วยไฟฟ้าเสียหายหรือแสดงหน่วยน้อยกว่าความเป็นจริงตามแบบขอใช้ไฟฟ้าเอกสารหมายเลข 7.7 ดังนั้นจำเลยต้องรับผิดชอบชำระค่าไฟฟ้าให้ถูกต้องตามข้อสัญญาดังกล่าว ที่จำเลยฎีกาว่าการคิดคำนวณค่าไฟฟ้าเพิ่มเติมไม่ถูกต้องนั้น โจทก์มีนายลิขิต พนักงานของโจทก์เป็นพยานเบิกความว่า จากการติดตั้งเครื่องวัดหน่วยไฟฟ้าเปรียบเทียบตั้งแต่วันที่ 16 มิถุนายน 2542 ถึงวันที่ 25 มิถุนายน 2542 ผลปรากฏว่า เครื่องวัดหน่วยไฟฟ้าเลขที่พิเศษ/ท-6359 แสดงค่าความต้องการพลังไฟฟ้าน้อยไปร้อยละ 58.33 และแสดงค่าหน่วยการใช้ไฟฟ้าน้อยไปร้อยละ 40 ตามแบบติดตั้งเครื่องวัดหน่วยไฟฟ้าเปรียบเทียบเอกสารหมายเลข 19 กับมีนางสาวเยาวภา พนักงานของโจทก์เป็นพยานเบิกความว่า โจทก์คิดเพิ่มค่าหน่วยการใช้ไฟฟ้าเดือนละร้อยละ 66.67 ของหน่วยเครื่องวัดหน่วยไฟฟ้าเดิมตั้งแต่วันที่ 5 กรกฎาคม 2537 เป็นต้นไป จนถึงวันติดตั้งเครื่องวัดหน่วยไฟฟ้าเปรียบเทียบคือวันที่ 16 มิถุนายน 2542 หลังจากนั้นให้ใช้หน่วยจากเครื่องวัดหน่วยไฟฟ้าเปรียบเทียบจนถึงวันเปลี่ยนเครื่องวัดหน่วยไฟฟ้าใหม่ในวันที่ 30 พฤษภาคม 2542 และเพิ่มค่าความต้องการพลังไฟฟ้าเดือนละร้อยละ 140 ตั้งแต่วันที่ 1 มีนาคม 2538 ถึงเดือนพฤษภาคม 2542 โรงงานจำเลยเป็นกิจการขนาดกลางค่าพลังงานไฟฟ้าหน่วยละ

1.07 บาท ค่าความต้องการพลังไฟฟ้ากิโวลต์ต่อชั่วโมง 210 บาท ค่าเพาเวอร์แฟคเตอร์ส่วนที่เกินกว่าร้อยละ 63 ของความต้องการพลังไฟฟ้าแอมป์ต่อชั่วโมงใน 15 นาทีสูงสุด คิดอัตรากิโวลต์ต่อชั่วโมง 15 บาท เมื่อคำนวณค่าไฟฟ้าตั้งแต่เดือนสิงหาคม 2537 ถึงเดือนพฤษภาคม 2542 เป็นเงินค่าไฟฟ้าที่ต้องจำนวน 2,371,520.50 บาท จำเลยชำระค่าไฟฟ้าในช่วงดังกล่าวเป็นเงิน 1,216,491.50 บาท จำเลยคงรับผิดชำระค่าไฟฟ้าเพิ่มให้แก่โจทก์อีกจำนวน 1,144,089 บาท ตามอัตราค่าไฟฟ้าและรายการเก็บเงินเพิ่มเอกสารหมายเลข จ.21 และ จ.23 เห็นว่า โจทก์ได้ตรวจสอบและคำนวณหาค่าคลาดเคลื่อนได้ตามรายการตรวจสอบการใช้ไฟฟ้าเอกสารหมายเลข จ.16 แบบติดตั้งเครื่องวัดหน่วยไฟฟ้าเปรียบเทียบกับเอกสารหมายเลข จ.19 และเอกสารประกอบการชี้แจงเรื่อง การคิดเปอร์เซ็นต์เพิ่มเอกสารหมายเลข จ.31 ซึ่งเป็นการคำนวณตามหลักวิศวกรรมไฟฟ้าโดยอาศัยหลักฐานข้อมูลซึ่งตรวจสอบได้จึงน่าเชื่อถือ เมื่อจำเลยปฏิเสธว่าการคำนวณข้างต้นไม่ถูกต้อง แต่จำเลยก็มีได้นำสืบพยานหลักฐานหักล้างพยานโจทก์ให้เห็นว่า หลักการคิดคำนวณของโจทก์ไม่ถูกต้องตามหลักวิชาหรือไม่น่าเชื่อถือเพราะเหตุใด กลับได้ความจากคำเบิกความของนายนิพนธ์พยานจำเลยตอบทนายโจทก์ถามค้านว่า กรณีพิพาทนี้สายไฟฟ้าเส้นสีเขียวในกล่องหม้อแปลงกระแสไฟฟ้าตามอัตราส่วนขาดไปน่าจะเกิดตั้งแต่ขั้นตอนการติดตั้งการวัดค่าน่าจะลดไป 1 ใน 3 คิดเป็นประมาณร้อยละ 30 โดยไม่ปรากฏว่าการคำนวณค่าไฟฟ้าย้อนหลังที่ต้องจะต้องมีอัตราส่วนเท่าใด แต่กลับเจือสมกับพยานโจทก์ที่ว่า การวัดหน่วยไฟฟ้าคลาดเคลื่อนลดลง ดังนี้ พยานหลักฐานของโจทก์มีน้ำหนักดีกว่าพยานหลักฐานของจำเลย ข้อเท็จจริงจึงรับฟังได้ว่า จำนวนค่าไฟฟ้าเพิ่มเติมตามเอกสารหมายเลข จ.23 เป็นจำนวนค่าไฟฟ้าที่โจทก์เรียกเก็บขาดไปตามฟ้องจริง ฎีกาข้อนี้ของจำเลยฟังไม่ขึ้นเช่นกัน มีปัญหาข้อสุดท้ายว่า จำเลยต้องรับผิดในดอกเบี้ยหรือไม่ เห็นว่า หนี้รายนี้มีกำหนดเวลาชำระหนี้ไว้ แต่โจทก์ได้บอกกล่าวทวงถามให้จำเลยชำระหนี้รายนี้ภายในวันที่ 2 มีนาคม 2543 ตามเอกสารหมายเลข จ.11 ซึ่งจำเลยได้รับคำบอกกล่าวแล้วแต่ไม่ยอมชำระหนี้ กรณีจึงเป็นเรื่องที่จำเลยผิดนัดนับแต่วันที่ 3 มีนาคม 2543 เป็นต้นไป จำเลยต้องรับผิดชำระดอกเบี้ยเพราะเหตุจำเลยผิดนัดให้แก่โจทก์ดังที่ศาลอุทธรณ์พิพากษา ฎีกาข้อนี้ของจำเลยฟังไม่ขึ้นเช่นกัน ส่วนฎีกาข้ออื่นของจำเลยเป็นฎีกาขัดข้องกับที่ได้อวินิจฉัยมาแล้ว และเป็นฎีกาข้อปลีกย่อย ไม่มีผลเปลี่ยนแปลงคำวินิจฉัยของศาลฎีกาได้ จึงไม่จำต้องวินิจฉัยที่ศาลอุทธรณ์พิพากษามานั้นชอบแล้ว ฎีกาทุกข้อของจำเลยฟังไม่ขึ้น" พิพากษายืน ค่าฤชาธรรมเนียมชั้นฎีกาให้เป็นพับ

องค์คณะ

เสริมศักดิ์ ผลัดธุระ · ศิริชัย วัฒนโยธิน · สมชาย พงษธา

ข้อความคำพิพากษาเป็นของศาลฎีกา · ที่มาของข้อมูล: deka.supremecourt.or.th · <https://thaideka.online/deka/2222/2553>